

Anecdotalari El Castell en la història

Francesc Carreres Candi fa la següent descripció de l'emplaçament geogràfic del Castell de la Roca: "**Lo Castell de la Roca del Vallès, emplantat en lo extrem oriental d'aquesta regió catalana, tocant a la Marina, hontradica part de son terme jurisdiccional, estava, en la Edat Mitjana, entre'ls castells de Bell-lloch, del Far, Dosrius, Sant Vicens ó Burriach, Montornés, Palauet i la vila de Granollers**". Més romàntica es aquesta altra definició del mateix Carreres Candi: "**Dalt d'un petit y rocós puig, estribació de las montanyas de Sellechs y Parpers al morir en lo llit del Mogent, que li bea la falda, se troba emplantat lo castell de la Roca del Vallès**".

En una època on les comunicacions eren molt difícils, l'única manera d'avisar sobre la presència de l'enemic era mitjançant una xarxa de fortificacions que tinguessin dominada tota la geografia que envoltava la demarcació territorial. Com hem dit abans, els dos emplaçaments més importants abans d'arribar a Barcelona eren Hostalric i la Roca del Vallès. Per això el Castell de la Roca estava envoltat per una sèrie de castells de vigilància.

Si analitzem els nom donats abans per Carreres Candi, ens podem adonar de com estaven estratègicament construïts dits

castells. La banda de mar estava vigilada pel Castell de Sant Vicenç o de Burriac i pel Castell de Vilassar. D'ells es transmetia la informació a la Fortalesa de Céllecs o Séllecs, on s'han trobat les ruïnes de dita construcció i d'allà a la Roca. Per la banda del sud, és a dir, el camí que anava a Barcelona, hi havien

els Castells de Montornés o Sant Miquel, avui en ruïnes. Per la banda del nord, direcció a Hostalric s'extenia una xarxa de comunicació formada per Bell-lloch, Dosrius i el Far, també en ruïnes. És curiosa la inscripció que hi ha dalt de la Fortalesa de Dosrius. En ella hom pot llegir: **El racó d'en Francisco**, en clara alusió al darrer cap d'estat. Per la part nord-oest es distingeixen el Castell de Caldes de Montbui i la Fortalesa de Sant Julià de Palou.

Podem dividir la història del Castell de la Roca en dos períodes clarament diferenciats. Un feudal i un altre municipal. La construcció del Castell es perd en la nit dels temps. Es creu que en l'actual emplaçament ja havia existit una fortalesa romana. Així mateix, el Castell s'arribà a denominar en un temps «**castro morino**» o Castell dels Moros.

Al segle XVI, després de la mort d'Àngel Ramon de Torrelles, els dominis i les terres del Castell van passar a la Corona d'Aragó. La demarcació comprenia: la Roca, Santa Agnès de Malanyanes, Sant Andreu d'Orrius i Vall de Riolf. Tot i la venda els Torrelles van seguir essent Barons de la Roca. Amb els anys la baronia passà a la Casa Torrelles de Pallejà i posteriorment a la Casa de Sentmenat.

La jurisdicció civil de la Roca i els seus termes també foren regides, des

de 1564 per la Corona. El terme municipal s'incorporà a Barcelona. Els habitants van adquirir els mateixos drets que els habitants de Barcelona. Es va instaurar la insaculació. Això permetia que no hi hagués favoritismes a l'hora d'elegir els càrrecs polítics. Dins d'una bossa es posaven els noms i una mà treia el nom del candidat elegit. D'aquesta manera es pretenia fer una elecció justa i equilibrada i no com a l'època feudal que els càrrecs eren nomanats pel senyor feudal.

El Castell de la Roca, durant els segles XVI i XVII va ser habitat per diferents representants legals, enviats pel Rei. Un dels més distingits fou el Baró d'Alès. Així passaren els anys fins que, després de la guerra amb el francès de 1694-97, el Castell quedà pràcticament en ruïnes i inservible. En aquesta època era propietari del Castell Pere de Torrelles-Sentmenat. Aquest fou el darrer propietari del Castell. Per aquestes dates el Castell passà a ésser propietat dels preveres de Santa Maria del Mar de Barcelona. Recordem que des de 1672 fins al segle XIX la col·lació de la Parròquia de la Roca era en poder de Santa Maria del Mar. Abans la van tenir l'Abadessa de Sant Joan, la Seu de Barcelona i els Senyors de la Roca.

El Castell fou de propietat religiosa fins l'any 1862, quan la Reverenda Comunitat de Santa Maria del Mar li va vendre el castell a D. Jaume Miquel i Ferrer. A la mort de D. Jaume Miquel, l'any 1868, fou successor i hereu D. Magí Porta i Rubio. En el 1880 va vendre la possessió a D. Joaquím Alomar i Font. Els fills d'aquest darrer li van vendre el castell, el 3 de novembre de 1949, a D. Antoni Rivière i Manén. Aquesta família és l'actual propietària del Castell.

Cèsar Alcalà

Secció Heràldica

OSORIO: Llinatge gallec. Descendents del Comte Gutierre Osorio. Van probar diferents vegades noblesa. Escut: En camp d'or dos llobs desollats i possats en pal. Brodura de gules amb vuit aspes d'or.

PALAU: Llinatge català. Originari de Girona, Lleida, Vila de Conques a Tremp. Escut: Quartelat: 1er i 4rt en azur sis bezantes; 2n i 3er en or una banda de gules engolada en dragantes de sínople. En gules un palau de quatre merlets de plata.

PUIG: Llinatge català. Escut: En plata tres bandes d'or perfilades en gules. En camp de sínople una faixa de plata, carregada de dues ones d'azur. En gules dues bandes d'or.

PONS: Llinatge català. Va probar diferents vegades noblesa. Escut: En camp d'or un pont de sable de tres arcs.

Font: *Nobiliario Español de Julio de Atienza*
Cèsar Alcalà